3 (Sem-3/CBCS) ECO HC 3

2023

ECONOMICS

(Honours Core)

Paper: ECO-HC-3036

(Statistical Methods for Economics)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

- Answer the following questions : 1×10=10
 তলৰ প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :
 - (a) What is statistic? প্রতিদর্শজ কি?
 - (b) What is the first moment about the mean?
 মাধ্যৰ প্ৰথম ঘূৰ্ণক কি?
 - (c) Define probability. সম্ভাৱিতাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (d) When are the two events said to be mutually exclusive?
 কেতিয়া দুটা ঘটনা পাৰস্পৰিক বৰ্জিত বুলি কোৱা হয় ?
- (e) What is random variable?

 যাদ্চিহক চলক কি ?
- (f) Is binomial distribution a distribution of continuous random variable?
 দ্বিপদ বন্টন অবিচ্ছিন্ন যাদৃচ্ছিক চলকৰ বন্টন হয়নে?
- (g) What is the shape of the normal curve? স্বাভাৱিক ৰেখাৰ আকৃতি কেনেকুৱা ?
- (h) What is sample? প্রতিদর্শ কি?
- (i) What is correlation? সহসন্তব্য কি ?
- (j) Mention one property of random sample.

 যাদ্চ্চিক প্ৰতিদৰ্শৰ এটা ধৰ্ম উল্লেখ কৰা।
- 2. Answer the following questions: 2×5=10
 তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :
 - (a) Distinguish between population and sample.
 সমষ্টি আৰু প্ৰতিদৰ্শৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(Continued)

(b) State the addition theorem of probability.
সম্ভাৱিতাৰ যোগ তত্ত্বটো উল্লেখ কৰা।

- (c) Mention two properties of the uniform distribution. সমবৰ্তনৰ দুটা ধৰ্ম উল্লেখ কৰা।
- (d) What is covariance? সহপ্ৰসৰণ কি?
- (e) What is stratified random sampling? স্তৰীকৃত যাদৃচ্ছিক প্ৰতিচয়ন কি ?
- 3. Answer any four of the following questions : 5×4=20
 তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :
 - (a) Prove the multiplication theorem of probability.
 সম্ভাৱিতাৰ পূৰণ তত্ত্বটো প্ৰমাণ কৰা।
 - (b) A random variable X assumes only three values -1, 0, 1 with equal probabilities. Find E(X).
 এটা যাদৃচ্ছিক চলক X য়ে মাত্র তিনিটা মান -1, 0, 1 লয়, যিকেইটাৰ সম্ভাৱিতা সমান। E(X) উলিওৱা।

24A/85

(Turn Over)

(c) Explain the concept of distribution functions for jointly distributed random variables. যৌথভাৱে বন্টিত যাদৃচ্ছিক চলকৰ বন্টন ফলনৰ धावनाटी व्याच्या कवा ।

(d) Mean of a binomial distribution is 4 and its standard deviation is $\sqrt{3}$. Obtain the values of n, p and q. দ্বিপদ বৰ্ণটন এটাৰ মাধ্য 4 আৰু মানক বিচলন √3. n, p আৰু q ৰ মান উলিওৱা।

(e) Explain Bayes' rule. বেইজৰ নিয়ম ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Explain the multistage random বহুত্তৰীয় যাদৃচ্ছিক প্ৰতিচয়ন ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer any four of the following questions:

10 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া: (a) Derive the mean and variance of 5+5 binomial distribution. 5+5=10

দ্বিপদ বন্টনৰ মাধ্য আৰু প্ৰসৰণ উলিওৱা।

(Continued)

(b) Define probability mass function (pmf). Derive Poisson distribution as a limiting case of binomial distribution.

> সম্ভাৱিতাৰ ভৰ ফলন (pmf)ৰ সংজ্ঞা দিয়া। দ্বিপদ বন্টনৰ সীমিত ঘটনা হিচাপে পয়ঁচ বন্টন উলিওৱা।

Discuss the properties of normal distribution.

স্থাভাৱিক বন্টনৰ ধৰ্মসমূহ আলোচনা কৰা।

উলিওৱা আৰু ফলাফল ব্যাখ্যা কৰা :

Karl Pearson's correlation Find (d) coefficient from the following data and interpret the result: তলৰ তথ্যৰ পৰা কাৰ্ল পিয়েৰচনৰ সহসম্বন্ধাৰ গুণাংক

> $X : 15 \quad 16 \quad 17 \quad 18 \quad 19$ 20 y : 80 75 60 40 30

An unbiased die is thrown. Find the probability that the number obtained is either an even number or a multiple of three or both.

পক্ষপাতশূন্য লুডুগুটি এটা দলিওৱা হ'ল। পোৱা সংখ্যাটো এটা যুগ্ম সংখ্যা বা 3ৰ গুণক বা দুয়োটাই হোৱাৰ সম্ভাৱিতা উলিওৱা।

24A/85

(Turn Over)

20

- What are the principal steps in a sample survey? Discuss.
 - প্ৰতিদৰ্শ সমীক্ষাৰ প্ৰধান পৰ্যায়সমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।
- (g) Mention the difference between mean deviation and standard deviation.

 Mention two properties of standard deviation. Calculate mean and standard deviation from the following data:

2+2+6=10

গড় বিচলন আৰু মানক বিচলনৰ মাজৰ পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা। মানক বিচলনৰ দুটা ধৰ্ম উল্লেখ কৰা। তলত দিয়া তথ্যৰ পৰা গাণিতিক গড় আৰু মানক বিচলন নিৰ্ণয় কৰা:

Age (ব্যুস্)	Persons (ব্যক্তি)
0-10	15
10-20	15
20-30	23
30-40	22
40-50	25
50-60	10
60-70	5
70-80	10

(h) Define the following with the help of one example each:

প্রত্যেকৰে এটাকৈ উদাহৰণসহ তলত দিয়াবোৰৰ সংজ্ঞা দিয়া:

- (i) Sample space প্রতিদর্শ সমষ্টি
- (ii) Conditional probability চর্তুসাপেক্ষ সম্ভাৱিতা
- (iii) Independent events স্বতন্ত্র ঘটনা
- (i) A bag contains 5 white and 4 black balls. Two balls are drawn at random one after the other without replacement. Find the probability that both balls drawn are black.

 6+4=10

এটা বেগত 5 টা বগা আৰু 4 টা ক'লা বল আছে। পুনৰ সংস্থাপিত নকৰাকৈ এটাৰ পিছত আনটোকৈ 2 টা বল উঠোৱা হ'ল। দুয়োটা বল ক'লা হোৱাৰ সম্ভাৱিতা নিৰ্ণয় কৰা।
